

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Αθήνα, 13/09/2021

Αριθ. Πρωτ. : Φ.10141/67399

Διεύθυνση : Σταδίου 29, 105 59, Αθήνα
Πληροφορίες : Α. Καραμπλιάνη, Στ. Γιωτάκου,
Ε. Σπύρου, Μ. Βογιατζόγλου
Τηλέφωνο : 2131516-799, 783, 755, 746
Ηλ. Ταχ. : akarampliani@ypakp.gr
stgiotakou@ypakp.gr
espyrou@ypakp.gr
mvogiatzoglou@ypakp.gr

ΠΡΟΣ: **e-ΕΦΚΑ**

1. Γραφείο Διοικητή
2. Γενική Διεύθυνση Εισφορών
3. Διεύθυνση Ασφάλισης
4. Διεύθυνση Κύριας Ασφάλισης και Εισφορών Δημοσίου Τομέα
5. Γενική Διεύθυνση Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών
6. Γενική Διεύθυνση Συντάξεων Δημοσίου Τομέα

ΘΕΜΑ : «Χαρακτηρισμός ασφαλισμένων ως παλαιών ή νέων βάσει του ν. 2084/1992 σε περίπτωση ασφάλισης μόνον για τον κίνδυνο εργατικού ατυχήματος»

Σχετ.: 1) Α.Π. 330403/Σ.104360/08-12-2020 έγγραφο του e-ΕΦΚΑ

2) Α.Π. Α00/1102/05-09-1994 εγκύκλιος 44/1994 του π. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

Α. Θεσμικό πλαίσιο

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 2084/1992 (Α' 165) «4. Φορείς κοινωνικής ασφάλισης: Όλα τα ασφαλιστικά Ταμεία και οργανισμοί που λειτουργούν με τη μορφή Ν.Π.Δ.Δ. και υπάγονται στην εποπτεία του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επίσης φορείς ασφάλισης νοούνται τα Ταμεία ή Κλάδοι ή Λογαριασμοί, που λειτουργούν με την μορφή ν.π.ι.δ., οι υπηρεσίες και κάθε άλλος φορέας ανεξαρτήτως ονομασίας και νομικής μορφής, που χορηγούν περιοδικές παροχές υπό τύπο συντάξεων (κύριες και επικουρικές), βοηθημάτων ή μερισμάτων ή παροχές ασθένειας ή εφάπαξ βοηθήματα εφόσον καταβάλλεται εργοδοτική εισφορά ή κοινωνικός πόρος. Δεν θεωρούνται φορείς ασφάλισης κατά την έννοια του παρόντος νόμου τα Κεφάλαια Αποκαταστάσεως Φορτοεκφορτωτών (Κ.Α.Φ.).»

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 2084/1992 «1. Οι διατάξεις των άρθρων 22 έως 43 του παρόντος νόμου έχουν εφαρμογή για τους ασφαλισμένους, **οι οποίοι υπάγονται για πρώτη φορά στην υποχρεωτική ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης από 1.1.1993 και μετά**, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις. Από τις παραπάνω διατάξεις εξαιρείται ο Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.), εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.»

Σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 2084/1992, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 5 του ν.2320/1995 (Α' 133) «1. Στις διατάξεις των άρθρων 3 έως και 17 του παρόντος υπάγονται τα πρόσωπα που διορίζονται για πρώτη φορά ως μόνιμοι υπάλληλοι ή κατατάσσονται ως

στρατιωτικοί από την 1η Ιανουαρίου 1993 και μετά, εφόσον δεν έχουν ασφαλισθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1992 σε κανέναν ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης. 2. Οι λοιποί υπάλληλοι ή στρατιωτικοί που προσλαμβάνονται ή κατατάσσονται με οποιαδήποτε άλλη σχέση για πρώτη φορά από την 1η Ιανουαρίου 1993 και μετά και δεν περιλαμβάνονται στα πρόσωπα που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 7 ασφαρίζονται υποχρεωτικά στο Ι.Κ.Α. ή στον οικείο, ανάλογα με την ειδικότητά τους, φορέα κύριας ασφάλισης. Αν όμως μεταγενέστερα διορισθούν σε μόνιμες θέσεις, υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 3 έως και 17 του παρόντος, εφόσον μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1992 δεν έχουν ασφαλιστεί σε κανέναν ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης.»

Σύμφωνα με το β' εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 2320/1995 (Α' 133) «[...] Οι αναφερόμενοι στις διατάξεις της παραγράφου αυτής, εφόσον έχουν ασφαλισθεί σε **οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1992**, υπάγονται στο συνταξιοδοτικό καθεστώς που διέπει τους διορισθέντες στο Δημόσιο από την 1η Ιανουαρίου 1983 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1992.»

Β. Πραγματικά Γεγονότα

Με βάση τα ανωτέρω θεσπίσθηκε η διάκριση «παλαιών» και «νέων» ασφαλισμένων, δηλαδή ασφαλισμένων που υπήχθησαν υποχρεωτικώς σε φορέα κύριας ασφάλισης μέχρι 31.12.1992 (παλαιοί ασφαλισμένοι) και ασφαλισμένων που υπήχθησαν για πρώτη φορά υποχρεωτικώς σε Φορέα Κύριας Ασφάλισης από 01.01.1993 και εφεξής (νέοι ασφαλισμένοι).

Σύμφωνα με την εγκύκλιο 44/1994 (σχετικό 2) του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ τα πρόσωπα που ασφαλίστηκαν σε αυτό μέχρι 31.12.1992, για οποιαδήποτε αιτία, συμπεριλαμβανομένου και του κινδύνου ατυχήματος (μεταξύ άλλων και κατά τη διάρκεια πρακτικής άσκησης), θεωρούνται παλαιοί ασφαλισμένοι. Η εγκύκλιος αυτή εφαρμόζεται ήδη από το έτος 1994 και κατ' εφαρμογή της έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και συνταξιοδοτηθεί ασφαλισμένοι, με χαρακτηρισμό τους ως παλαιοί.

Αντίθετα, από άλλους φορείς κοινωνικής ασφάλισης (π.χ. ΤΣΜΕΔΕ) και το Δημόσιο, οι ανωτέρω ασφαλισμένοι έχουν θεωρηθεί ως νέοι ασφαλισμένοι, με κύρια συνέπεια σε περίπτωση πολλαπλής δραστηριότητας να έχει εφαρμογή το άρθρο 39 του ν. 2084/1992, οπότε οι ασφαλισμένοι να έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση ενός φορέα ασφάλισης λαμβάνοντας εξαίρεση από τους λοιπούς. Επίσης, αντίθετες απόψεις (θεώρηση των ανωτέρω ως νέων ασφαλισμένων), έχουν γνωστοποιηθεί στον πρ. Τομέα Πρόνοιας Δημοτικών & Κοινοτικών Υπαλλήλων.

Γ. Ορθός χαρακτηρισμός ασφαλισμένων ως «παλαιών» ή «νέων»

Προκειμένου να χαρακτηριστεί ο ασφαλισμένος ως νέος, σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 2084/1992 δεν πρέπει να έχει υπαχθεί σε καθεστώς υποχρεωτικής ασφάλισης, σε οποιοδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης έως 31.12.1992. Η ασφάλιση για τον κίνδυνο εργατικού ατυχήματος κατά την πρακτική άσκηση είναι, σε κάθε περίπτωση, υποχρεωτική και η διαφοροποίηση του εν λόγω ασφαλιστικού καθεστώτος σε σχέση με το κοινό καθεστώς ασφάλισης στο πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ έγκειται μόνο στο ύψος των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών και στην αξιοποίηση του χρόνου ασφάλισης. Το δε πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αποτελεί φορέα κύριας ασφάλισης.

Κατά συνέπεια, όσοι ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά έως 31.12.1992 μόνο για τον κίνδυνο του εργατικού ατυχήματος και μετά την 01.01.1993 ασφαλίστηκαν σε κλάδο κύριας ασφάλισης με

πλήρες πακέτο κάλυψης, θεωρούνται για όλους τους ενταγμένους στους Κλάδους του e-ΕΦΚΑ φορείς, οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2084/1992, ως παλαιοί ασφαλισμένοι. Τα ανωτέρω εξακολουθούν να ισχύουν για όλους τους πρώην Φορείς που έως τώρα εφάρμοζαν αναλογικά την εν λόγω εγκύκλιο του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Συνεπώς, όσοι έχουν υπαχθεί στην ασφάλιση του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ μόνο για τον κίνδυνο εργατικού ατυχήματος έως 31.12.1992, ορθά χαρακτηρίζονται ως παλαιοί ασφαλισμένοι.

Για τους πρώην Φορείς που έπρατταν διαφορετικά, η αριθ. 44/1994 εγκύκλιος του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ έχει εφαρμογή από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας εγκυκλίου. Όμως, για τους ασφαλισμένους που κατά την πρακτική των ανωτέρω φορέων έχουν ήδη χαρακτηριστεί μη ορθά ως νέοι ασφαλισμένοι και δεδομένου ότι η ασφαλιστική τους κατάσταση έχει διαμορφωθεί από μακρού χρόνου, με συνέπεια η τυχόν μεταβολή αυτής να έχει δυσμενείς συνέπειες στην άμεση ή μελλοντική συνταξιοδότησή τους, κρίνεται σκόπιμο, στο πλαίσιο των αρχών της χρηστής διοίκησης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικούμενου, να υπάρξει ειδική μέριμνα.

Διακρίνονται οι εξής περιπτώσεις:

(α) Εάν έχει παρέλθει εύλογο χρονικό διάστημα (πέραν της 5ετίας) από την ημερομηνία που έχει γίνει ο μη ορθός χαρακτηρισμός του ασφαλισμένου, εξακολουθεί να θεωρείται νέος ασφαλισμένος για όσο χρονικό διάστημα εξακολουθεί να υπάγεται στην ασφάλιση του πρώην φορέα που του έχει αποδώσει το μη ορθό χαρακτηρισμό. Συνεπώς, ο φορέας δεν προχωράει σε καμία ασφαλιστική τακτοποίηση και συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις για τους νέους ασφαλισμένους. Σε περίπτωση αλλαγής επαγγελματικής δραστηριότητας και συνεπώς αλλαγής της υπαγωγής στην ασφάλιση, στον εν λόγω ασφαλισμένο θα πρέπει να αποδοθεί ο ορθός χαρακτηρισμός του παλαιού ασφαλισμένου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα εγκύκλιο. Σημειώνουμε ότι για τις περιπτώσεις πολλαπλής απασχόλησης, εφόσον από έναν από τους εμπλεκόμενους φορείς έχει αποδοθεί λανθασμένα στον ασφαλισμένο ο χαρακτηρισμός του νέου ασφαλισμένου, τότε για το σύνολο των εμπλεκόμενων φορέων ο εν λόγω ασφαλισμένος θεωρείται ως νέος και μέχρι 31/12/2016 έχει εφαρμογή το άρθρο 39 του ν. 2084/1992. Ως εκ τούτου, δεν θα αναζητούνται ασφαλιστικές εισφορές από τους πρώην φορείς για τους οποίους προκύπτει εξαίρεση.

(β) Στις περιπτώσεις που η διαπίστωση του μη ορθού χαρακτηρισμού του ασφαλισμένου ως νέου, γίνει μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα (5ετία) οι αρμόδιες υπηρεσίες θα προχωρούν σε ασφαλιστική τακτοποίηση, εφόσον προκύπτει σχετική ανάγκη.

(γ) Σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος διαπιστώσει το μη ορθό χαρακτηρισμό του ως παλαιό ή νέο δύναται με αίτησή του προς το Φορέα να ζητήσει τη σχετική αλλαγή.

Παρακαλούμε για την εφαρμογή των ανωτέρω οδηγιών.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
2. Γραφείο Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
3. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Κοινωνικών Ασφαλίσεων
4. Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης Κοινωνικής Ασφάλισης
5. Διεύθυνση Πρόσθετης και Επαγγελματικής Ασφάλισης

6. Διεύθυνση Ειδικότερων Θεμάτων Ασφάλισης και Παροχών
7. Διεύθυνση Κύριας Ασφάλισης και Εισφορών, Τμήμα Α, Β, Γ, Δ και Ε